

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angst", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angst*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 57. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092528560/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angst

Skabningen. Her har der da ogsaa været Tale om den Angst, der skal være i den livløse Natur. Dog svækkes Virkningen, idet man snart maa troe, at have et Natur-Philosophem for sig, der behandles aandrigt ved Hjælp af Dogmatiken, snart en dogmatisk Bestemmelse, der fryder sig ved en Afglans af Naturbetragtningens magiske Vidunderlighed.

Dog jeg afbryder her, hvad jeg kun har ladet fremkomme for øieblikkelig at transportere ud over nærværende Undersøgelses Grænse. Som Angesten var i Adam kommer den aldrig mere igjen, thi ved ham kom Syndigheden ind i Verden. Paa Grund heraf fik hin Angst nu tvende Analogier, den objektive Angst i Naturen, og den subjektive Angst i Individet, af hvilke den sidste indeholder et Mere, den første et Mindre end hin Angst i Adam.

§ 2. Subjektiv Angst

Jo mere reflekteret man tør sætte Angesten, desto lettere kunde det synes at faae den til at slaae over i Skyld. Men her gjælder det, ikke at lade sig bedaare af Approximations-Bestemmelser, at intet »Meres frembringer Springet, at intet »Letteres i Sandhed gjør Forklaringen lettere. Holder man ikke fast paa dette, da løber man den Risiko, pludselig at støde paa et Phænomen, hvor Alk gaar saa let, at Overgangen bliver en simpel Overgang, eller den Risiko, aldrig at turde afslutte sin Tanke, fordi den reent empiriske Iagttagelse aldrig kan blive færdig. Om derfor Angesten end bliver mere og mere reflekteret, saa beholder dog Skylden, som med det qualitative Spring bryder frem i Angesten, samme Tilregnelighed som Adams, og Angesten samme Tvetydighed.

At ville negte, at ethvert senere Individ har, eller maa forudsættes at have havt en Uskyldigheds-Tilstand, der er Analogien til Adams, vilde ligesaa meget oprøre Enhver, som det vilde ophæve al Tænk-

veed bruger Litteraten slet ikke dette Ord, men siger mærkeligt nok *adultère*. Franskmanden siger *adultère les mortels*, og *être adultère*. Hex en bruges Ordet i daglig Tale almindeligt kun i Betydning af at blive forskrækket, og saaledes horer man vel den menige Maad sige, jeg blev ganske alteret. I det mindste har jeg hørt en Sælgekone sige det.